

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

duurzame en circulaire economie geeft geloofwaardig rendement

Door Désirée Crommelin, 03/03/2021

DE DUURZAME EN CIRCULAIRE ECONOMIE GEEFT NU AL EEN

GELOOFWAARDIG RENDEMENT. Niet alleen financieel ook op het gebied voor een schone en gezonde leefomgeving in de toekomst. Het is een niet te stoppen maatschappelijk proces. “Het is mainstream geworden. Ondernemers kiezen voor duurzaam beleid en productie, niet alleen uit ideologie om de planeet te redden, maar omdat ze weten dat doorgaan op de oude fossiele voet een doodlopende weg is. Duurzaam ondernemen is niet duurder dan het vroegere fossiele ondernemen in de oude vervuilende economie. Investeerders zien dat en weten waar ze nu verantwoord rendement kunnen vinden.”, stelt Maurits Groen, duurzaam ondernemer. Nu moet de Nederlandse overheid echt het roer omgooien.”

Klimaatalarm

Op zondag 14 maart, een paar dagen voor de Tweede Kamerverkiezingen gaat om 14.00 uur overal in Nederland het Klimaatalarm af. Op de vele lokale manifestaties waar de 1,5-meterafstand in acht wordt genomen en online, eisen Nederlanders jong en oud van de Haagse politiek een duurzaam beleid te voeren, niet alleen te belijden. Niet langer vervuilende bedrijven te subsidiëren, maar hen te dwingen de klimaatschade te betalen die ze aanrichten, zo luidt de oproep op de site [Klimaatalarm 2021](#). Het is het eerste grote landelijke klimaatprotest sinds de jongeren in grote getale in 2019 de straat opgingen en staakten. De coronapandemie heeft ze naar binnen gejaagd en de positieve energie van hen leek op te drogen. Was hun inzet dan verspilde energie? “Nee!” luidt het stellig antwoord van Maurits Groen “Het onderliggende proces van de transitie naar een nieuwe, duurzame en circulaire economie gaat door, laat zich niet stoppen.” Een interview met deze activistische ondernemer van het eerste uur over de rol van de jongeren in die transitie naar een nieuwe duurzame en circulaire economie.

Heeft het opdrogen van deze klimaatprotesten van jongeren wereldwijd je niet geschokt?

“Jongeren hebben het ook op dit punt lastiger, maar zijn niet zo snel van hun overtuiging af te brengen dat er wat moet veranderen. Ik zie het als een tijdelijke terugslag. Hun kritiek op de rücksichtslose uitbuiting van de planeet door de generatie van hun ouders gaat door. Zij accepteren het veel gehoorde argument in de politiek niet dat duurzaam beleid te veel geld kost. Dat verkoop je ze niet meer, als ze zien hoe de overheid met miljarden strooit om gevestigde vervuilende bedrijven tijdens de pandemie in de lucht te houden. Klimaatverandering en milieuvervuiling brengen de

planeet zodanig uit evenwicht, dat het op de huidige gezondheidszorg een zware wissel trekt en ons heel veel geld kost. Dat zien die jongeren.”

Wat drijft de jongeren? Worden ze bang gemaakt door negatief angstaanjagend taalgebruik in de stemmingmakerij rondom klimaatverandering?

“De wereld verandert. Zij zijn met duurzaamheid opgegroeid en kijken heel anders naar de wereld van vandaag dan mijn generatie. Greta Thunberg, de Zweedse scholier kon uitgroeien tot zo’n fenomeen omdat die onderliggende stroom van duurzaamheid er was en jongeren die herkenden. Die kwam echt niet zo maar uit de lucht vallen. De jonge generatie ziet dat door onverantwoord beleid hun toekomst wordt opgesoupeerd. Dat is inderdaad angstaanjagend. Daarom komen jongeren in opstand. Ze zien zo kan het wat ons betreft niet langer. Dit soort kritiek en verwijten over bangmakerij is zand-in-de-machine gedoe van angsthazen aan de andere kant van het spectrum. Als je iets wilt ontkennen, dan richt je je pijlen op de boodschapper en speel je op de man/vrouw. Van dit gespartel word ik moe en verdrietig. Je zag het ook bij de anti-rookbeweging en ziet nu dat dezelfde advocatenkantoren en pr-bureaus door de fossiele industrie worden ingeschakeld. Voor hen is goed geld verdienen.”

Heeft deze klimaatprotestbeweging van de jongeren de kloof oud en jong rondom de schuldvraag over klimaatverandering geschapen?

“Het feit dat ze zien, het zo scherp verwoorden en verandering eisen met een rol daarin, zet druk op de tegenstrevers, de gevestigde orde. Dat zo’n uitgesproken wake up call angst aanjaagt is mijns inziens terecht. Er is iets fundamenteels en dramatisch gaande, dat mensen aan het schrikken maakt. Tegelijkertijd moet je met concrete oplossingen komen om er iets aan te doen. En kom bij mij niet aan met het argument: Het klimaatprobleem is zo groot en complex. Wat kan ik in mijn eentje er aan doen? Dat *to deny leads to despair*, zoals de Engelsen dat zo beeldend zeggen, is me te gemakkelijk. Jongeren prikken daar doorheen en eisen dat er iets moet veranderen.”

Dragen zij met hun levensstijl van coffee tot go, maaltijden laten bezorgen of online bestellen met bekertjes, plastic bestek of dozen niet bij tot ons afvalprobleem?

“Ik denk dat ze zich daar nog te weinig van bewust zijn. Daar zit voor mij als ondernemer de uitdaging om een oplossing te vinden. Ik weet dat ondernemers al wel bezig zijn het gebruik van karton en vulling bij verpakken terug te dringen door de omvang van verpakkingen scherp te berekenen. En die vervuilende dieselbusjes, die rijden binnenkort ook elektrisch. Het gaat om migratie en adaptatie. Ik ben een optimist. “

Hebben de jongeren een actieve rol te spelen?

“Zij zijn kinderen van hun tijd en staan midden in het leven, waar duurzaamheid diep in de haarvaten zit. Zij eisen terecht in het onderwijs bruikbare, accurate kennis en vaardigheden in verduurzaming, zodat zij voorbereid worden om hun steentje bij te dragen aan een duurzame economie. Aan een circulaire economie die materialen en grondstoffen hergebruikt. Dat vraagt andere praktische vaardigheden. Uit een onderzoek dat vorige week gepubliceerd werd, bleek dat er veel te weinig monteurs zijn om bijvoorbeeld zonnecellen en laadpalen te installeren. Dat maakt deze producten onnodig duurder. Ook komen er andere businessmodellen en een andere

ketenopbouw van de productie en onderlinge leveranties. Dat willen ze leren. Hun toekomst ligt in de nieuwe economie, daar moeten zij in hun levensonderhoud voorzien.”

Waar zitten ze al aan tafel en hebben ze direct invloed?

“Helaas structureel is dat nog niet zo. En dat merkt Nederland. We hebben de afgelopen jaren ontzettend slecht gepresteerd wat betreft hernieuwbare energie. Hoewel we het op het gebied van innovatie goed doen in industriële landbouw en veeteelt, zijn die sectoren – met permissie en subsidies van hogerhand – zeer vervuilend. We hebben als burgers de rechter nodig gehad om ons daar tegen te beschermen. De door de rechter geëiste reductie stikstof gaat ondanks een hoop geschreeuw, gespartel en blokkades door tractoren, door. De verkiezingen staan voor de deur en na de pandemie moet de samenleving en onze economie weer opgebouwd worden en daarvoor hebben we iedereen, ook de jongeren nodig. Ik hoop dat het volgende kabinet meer Realpolitik op het gebied van duurzaamheid voert.”

Wat zou je jongeren adviseren?

“Jongeren kijken meer naar wat je doet dan wat je zegt!”

[MauritsGroen*MGMC](#)

Maurits Groen fungeert met zijn milieu-communicatieadviesbureau mauritsgroen•mgmc als raadgevende trait d’union voor actiegroepen, onderzoeksinstituten, non-profit organisaties, overheid en bedrijfsleven. Hij initieerde onder andere de filmpremieres van An Inconvenient Truth, 2006; The 11th Hour, 2007; The Age of Stupid, 2009; Silent Snow, 2011 in Nederland. Hij mede-oprichter van drie nieuwe duurzame bedrijven: Do The Bright Thing, Greenem en WAKA WAKA.

Désirée Crommelin
© duurzaamplus.nl